

освіти. Як правило, духовність вчителя виражається через уміння поступати відповідно до своїх етичних переконань, за допомогою дій, що демонструють гармонійне співвідношення особистих потреб і потреб інших людей (учнів, колег, батьків). Особливо слід підкреслити здатність творити добро й уміння виразити себе, свій потенціал і внутрішній світ через цей процес.

Список використаних джерел:

1. Амонашвили Ш. А. Личностно-гуманная основа педагогического процесса / Ш. А. Амонашвили. – Минск: Университетское, 1990. – 560 с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
3. Печко Н. Формування моральної культури як основна мета виховання особистості / Н.Печко // Вища освіта України. – 2013. – № 1. – С. 98-105.
4. Хомич Л. Формування духовності майбутнього вчителя у цілісному педагогічному процесі / Л. Хомич // Педагогічна освіта і освіта дорослих: європейський вимір. – К.: Хмельницький. – 2008. – С. 272-280.
5. Кушнір Н. Роль моралі в педагогічному процесі / Н. Кушнір // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2006. – № 2. – С. 119-129.

Подолянська А.О.

аспірант,

*Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

ПРОГРАМИ ОБМІНУ СТУДЕНТАМИ ТА НАУКОВЦЯМИ «ЕРАЗМУС» ТА «ЛІНГВА» У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Розвиток системи вищої освіти у Великій Британії проходив під значним впливом зовнішніх факторів, а саме широкоформатних інтеграційних процесів в рамках всієї Європи у 90-і роки минулого століття, результатом яких стало створення єдиного європейського освітнього простору. Спеціальні резолюції, що стосувалися розбудови єдиного європейського освітнього простору, прийняті Радою Європейського Співтовариства (1988 р.) та Парламентською Асамблеєю Ради Європи (1989 р.) стали поворотним кроком у заснуванні концепції європейської освіти в рамках єдиного освітнього простору. Відтак, в Європі з'явилися дві концепції

європейської освіти: концепція Ради Європейського співтовариства та концепція Ради Європи [1].

Вітчизняна дослідниця В. Базуріна у своїй праці проаналізувала зміст цих концепцій та визначила основні напрями розвитку освіти, які, на думку науковця, є фундаментом у побудові єдиного європейського простору:

- «шлях до багатокультурної Європи – розвиток європейського виміру в навчанні; сприяння вивченню іноземних мов, врахування різноманітності національних підходів в освіті та професійній підготовці.

- шлях до мобільної Європи – формування системи взаємовизнання дипломів: здійснення обміну викладачами, учнями, студентами і адміністративними кадрами; прийняття процедури, яка дасть можливість учителям тимчасово працювати в різних державах Європейського співтовариства;

- шлях до Європи у професійній підготовці для всіх – рівний доступ кожного до високоякісної освіти; вжиття заходів щодо боротьби з відсівом школярів;

- шлях до Європи у формуванні професійних умінь і навичок – підвищення якості базової освіти, приведення системи підготовки молоді у відповідність з економічними, технологічними та соціокультурними потребами розвитку суспільства; удосконалення всіх ланок освіти, зокрема технічної, професійної та вищої; поліпшення базової підготовки і перепідготовки педагогічних кадрів;

- шлях до Європи, відкритої для світу – зміцнення зв'язків з іншими державами, співпраця з міжнародними організаціями; нові взаємокорисні контакти з країнами, що розвиваються» [цит за: 2].

Зазначимо, що велику увагу в обох концепціях було приділено розвитку мовної освіти, включаючи й викладання та вивчення іноземних мов на всіх рівнях освіти. Основний наголос при вивченні та викладанні мов відтоді стоїть не на накопиченні знань з граматики та лексики певної мови, а на оволодінні вагомими вміннями та навичками розмовної мови, як інструменту спілкування [3].

З'ясовано, що запроваджені Європейським Співтовариством програми обміну студентами та науковцями ЕРАЗМУС (ERASMUS MUNDUS) та ЛІНГВА (LINGUA) показали позитивні результати лінгвістичних обмінів. Метою цих програм було і є сприяння розширеному обміну студентами з університетів країн – членів ЕС, спрямованого на розвиток співпраці між країнами шляхом

вдосконалення рівня володіння іноземними мовами. Специфікою цих програм є чітко визначені строки їхньої реалізації та розміри фінансування [2].

Програма ЕРАЗМУС МУНДУС розроблена з метою підвищення мобільності студентів, викладачів та науковців, які прагнуть отримати сучасну європейську освіту. Основною метою програми є збагатити особистий досвід людини, надати їй можливість розширити канали отримання та розповсюдження знань, вдосконалити знання іноземних мов. Тривалість стажування складає від трьох до дванадцяти місяців. До складу програми входять наступні компоненти: інтегровані високоякісні магістерські курси; стипендії Еразмус Мундус, що являють собою стипендії для висококваліфікованих науковців; партнерство – магістерські курси, розроблені з метою встановлення партнерства між вищими навчальними закладами. Цей компонент програми Еразмус Мундус покликаний забезпечити високий рівень мобільності студентів старших курсів та науковців країн-членів ЄС. Останній компонент – підвищення привабливості вищої освіти у Європі, метою якого є збільшити рівень зацікавленості у європейській вищій освіті та підвищити її престиж [4].

Програма ЛІНГВА, розроблена ЄС, покликана сприяти покращенню рівня викладання та вивчення іноземних мов. Метою програми є забезпечити її учасників високоякісними вміннями та навичками проводити навчання іноземними мовами на всіх освітніх рівнях. Програма складається з двох частин: Лінгва 1 – мотивація мовного навчання; Лінгва 2 – вдосконалення рівня викладання та вивчення іноземних мов. Завданням програми Лінгва 1 є підвищити обізнаність її учасників щодо багатомовності у Європі; розкрити переваги освіти (навчання) впродовж життя та заохочити учасників програми до самостійного постійного розвитку рівня володіння іноземними мовами. Також програма Лінгва 1 покликана розширити канали отримання знань з мовної освіти для своїх учасників, розвинути вміння та навички використовувати найсучасніші новітні технології у викладанні та вивченні іноземних мов у Європі.

Програма Лінгва 2 покликана підняти вже існуючий стандарт викладання та вивчення іноземних мов на новий рівень шляхом забезпечення своїх учасників високоякісними засобами та інструментами для вивчення іноземної мови та оцінювання набутих лінгвістичних знань, вмінь та навичок. Завданням програми є

прискорити розвиток нових засобів викладання та вивчення мов та максимально розповсюдити вже існуючі, які є найбільш ефективними на практиці. Пріоритетними завданнями програми Лінгва 2 є: заохочувати учасників до інноваційної діяльності у вивченні та викладанні мов у всіх секторах освіти; підняти рівень мотивації в обміні передовим досвідом; забезпечити широке розмаїття навчальних мовних матеріалів для цільових груп; заохочувати учасників накопичувати знання іноземних мов, необхідних для конкретних ситуацій [5].

Отже, такі міжнародні програми, як ЕРАЗМУС МУНДУС та ЛІНГВА, розроблені з метою підвищення мобільності студентів та науковців, мають за завдання вдосконалювати рівень володіння іноземною мовою своїх учасників, обмінюватися передовим досвідом у сфері вивчення та викладання мов у всіх секторах освіти, з метою накопичення знань, формування вмінь та навичок використовувати новітні технології для вивчення та викладання мов, відповідно рівень підготовки фахівців філологічних спеціальностей у Великій Британії є обґрунтовано високим.

Список використаних джерел:

1. Rapport sur l'éthique du journalisme (M. Nunez). – Council of Europe, Parliamentary Assembly, 1993. – Doc. 6584. – 22 p.
2. Базуріна В.М. Професійна підготовка майбутніх учителів іноземних мов у Великій Британії. дис. на здобуття наук. ступ. канд. пед. наук. – Ж. – 2006. – 233 с.
3. Пуховська Л.П. Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і розбіжності. – К., 1997. – 180 с.
4. Еразмус Мундус. Представництво Європейського Союзу в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу на: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/projects/youth/erasmus_mundus_uk.htm
5. What is Lingua. International relations office. [Електронний ресурс]. – режим доступу на: <http://www.disiliskiler.sakarya.edu.tr/eng/lingua.html>